

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

12 december 2018

ONTWERP

**VAN ALGEMENE UITGAVENBEGROTING
voor het begrotingsjaar 2019**

ADVIES

**over sectie 24 – FOD Sociale Zekerheid
(*partim*: Oorlogsslachtoffers en
Slachtoffers van terroristische daden)**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET LEEFMILIEU EN
DE MAATSCHAPPELIJKE HERNIEUWING
UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **Daniel SENESAEL**

INHOUD

Blz.

I. Inleidende uiteenzetting	3
II. Bespreking.....	3
A. Vragen en opmerkingen van de leden	3
B. Antwoorden van de minister	7
C. Replieken	8
III. Advies	9

Zie:

Doc 54 **3294/ (2018/2019):**

001: Ontwerp van Algemene Uitgavenbegroting.

002: Amendement.

003 tot 035: Verslagen.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

12 décembre 2018

PROJET

**DU BUDGET GÉNÉRAL DES DÉPENSES
pour l'année budgétaire 2019**

AVIS

**sur la section 24 – SPF Sécurité sociale
(*partim*: Victimes de guerre et
Victimes d'actes terroristes)**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA SANTÉ PUBLIQUE, DE L'ENVIRONNEMENT ET
DU RENOUVEAU DE LA SOCIÉTÉ
PAR
M. **Daniel SENESAEL**

SOMMAIRE

Pages

I. Exposé introductif	3
II. Discussion	3
A. Questions et observations des membres	3
B. Réponses du ministre	7
C. Répliques	8
III. Avis	9

Voir:

Doc 54 **3294/ (2018/2019):**

001: Projet du budget général des dépenses.

002: Amendement.

003 à 035: Rapports.

**Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date de dépôt du rapport**

Voorzitter/Président: Marie Dedry

A. — Vaste leden / Titulaires:

N-VA Yoleen Van Camp, Valerie Van Peel, Jan Vercammen
PS André Frédéric, Alain Mathot, Daniel Senesael
MR Luc Gustin, Benoît Piedboeuf, Damien Thiéry
CD&V Nathalie Muylle, Els Van Hoof
Open Vld Dirk Janssens, Ine Somers
sp.a Karin Jiroflée
Ecolo-Groen Anne Dedry
cdH Catherine Fonck

B. — Plaatsvervangers / Suppléants:

An Capoen, Werner Janssen, Koen Metsu, Sarah Smeyers, Bert Wollants
Nawal Ben Hamou, Frédéric Daerden, Olivier Henry, Fabienne Winckel
Sybille de Coster-Bauchau, Caroline Cassart-Mailleux, Olivier Chastel, Stéphanie Thoron
Franky Demon, Nahima Lanjri, Vincent Van Peteghem
Katja Gabriëls, Nele Lijnen, Frank Wilrycx
Monica De Coninck, Maya Detiège
Sarah Schlitz, Evita Willaert
Michel de Lamotte, Benoît Lutgen

C. — Niet-stemgerechtigd lid / Membre sans voix délibérative:

DéFI Véronique Caprasse

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GO!	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
DéFI	:	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PP	:	Parti Populaire
Vuye&Wouters	:	Vuye&Wouters

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:	Abréviations dans la numérotation des publications:
DOC 54 0000/000: Parlementair document van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 54 0000/000: Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA: Questions et Réponses écrites
CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag	CRIV: Version Provisoire du Compte Rendu intégral
CRABV: Beknopt Verslag	CRABV: Compte Rendu Analytique
CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)	CRIV: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN: Plenum	PLEN: Séance plénière
COM: Commissievergadering	COM: Réunion de commission
MOT: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	MOT: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers	Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Bestellingen: Natieplein 2 1008 Brussel Tel.: 02/ 549 81 60 Fax: 02/549 82 74 www.dekamer.be e-mail: publicaties@dekamer.be	Commandes: Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél.: 02/ 549 81 60 Fax: 02/549 82 74 www.lachambre.be courriel: publications@lachambre.be
De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier	Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft sectie 24 – FOD Sociale zekerheid, *partim*: Oorlogsslachtoffers en Slachtoffers van terroristische daden (DOC 54 3294/001), alsook de verantwoording ervan (DOC 54 3295/014) en de overeenstemmende beleidsnota (DOC 54 3296/029), besproken tijdens haar vergadering van 4 december 2018.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTING

De heer Sander Loones, minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, licht de inhoud toe van zijn beleidsnota over de oorlogsslachtoffers en de slachtoffers ingevolge terroristische daden (DOC 54 3296/029).

De minister geeft bovendien een aantal cijfers mee die niet als dusdanig in de beleidsnota zijn opgenomen. Tot dusver werden 280 herstpensionoenen toegekend. Met betrekking tot de slachtoffers van terroristische daden heeft de Cel Burgerslachtoffers van oorlog en terrorisme 768 dossiers behandeld. Het betreft 493 directe slachtoffers die het statuut van nationale solidariteit hebben gekregen, en 201 indirecte slachtoffers.

Wat de burgerslachtoffers van oorlogen betreft, gaat het om 19 slachtoffers van de Eerste Wereldoorlog, om 11 826 slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog, om 82 slachtoffers uit Congo, om 26 zeevissers en om 228 personen die bij de *Wehrmacht* werden ingelijfd.

De minister geeft tevens aan dat in 2019 meerdere initiatieven zullen worden genomen in het raam van de instandhouding van de herinnering. Naast de schoolbezoeken aan Auschwitz en aan Breendonk gaat het meer bepaald om een nieuwe permanente tentoonstelling ter herdenking van het einde van de Tweede Wereldoorlog.

II. — BESPREKING

A. Vragen en opmerkingen van de leden

De heer Daniel Senesael (PS) onderstreept het belang van het onderwerp van deze beleidsnota, met name de oorlogsslachtoffers, maar ook – sinds enkele jaren – de slachtoffers ingevolge terroristische daden. Hij betreurt dat deze beleidsnota zo kort is en is van mening dat ze voorbijgaat aan bepaalde cruciale aspecten, zoals de hervorming die, op aansturen van de vorige minister van Defensie Vandeput, komaf heeft gemaakt met de federale verankering van de instandhouding van de herinnering. Bovendien rept ze niet van de problemen die de slachtoffers van de aanslagen ondervinden.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné la section 24 – SPF Sécurité sociale – *partim*: Victimes de guerre et Victimes d'actes terroristes (DOC 54 3294/001), ainsi que sa justification (DOC 54 3295/014) et la note de politique générale y afférente (DOC 54 3296/029) au cours de sa réunion du 4 décembre 2018.

I. — EXPOSÉ INTRODUCTIF

M. Sander Loones, ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, présente le contenu de sa note de politique générale concernant les victimes de guerre et les victimes d'actes terroristes (DOC 54 3296/029).

Le ministre communique en outre un certain nombre de chiffres qui ne sont pas repris tels quels dans sa note de politique générale. Actuellement, 280 pensions de réparation ont été octroyées. En ce qui concerne les victimes d'actes terroristes, 768 dossiers ont été traités par la Cellule victimes civiles de guerre et de terrorisme. Cela concerne 493 victimes directes qui se sont vues octroyées le statut de solidarité nationale, et 201 victimes indirectes.

En ce qui concerne les victimes civiles de guerres, cela concerne 19 victimes de la Première Guerre mondiale, 11 826 victimes de la Seconde Guerre mondiale, 82 du Congo, 26 pêcheurs marins et 228 personnes incorporées dans la *Wehrmacht*.

Le ministre indique aussi que plusieurs initiatives s'inscrivant dans le cadre du travail de mémoire seront prises en 2019. Outre les voyages scolaires à Auschwitz et à Breendonk, il s'agit notamment de l'organisation d'une nouvelle exposition permanente pour célébrer la fin de la Seconde Guerre mondiale.

II. — DISCUSSION

A. Questions et observations des membres

M. Daniel Senesael (PS) souligne l'importance du sujet de la présente note de politique générale: les victimes de guerres mais aussi, depuis l'année dernière, les victimes d'actes terroristes. Il regrette que cette note soit si courte et estime que certains points cruciaux ne sont pas abordés, notamment la réforme menée par M. Vandeput, le prédécesseur du ministre, qui a liquidé l'ancrage fédéral du travail de mémoire, ainsi que les difficultés rencontrées par les victimes des attentats.

In 2017 heeft de heer Vandeput uitvoering gegeven aan het N-VA-programma, met de alomvattende hervorming die heeft geleid tot de opheffing van het Instituut voor veteranen en tot de integratie van het Koninklijk Museum van het Leger bij het *War Heritage Institute*. De heer Senesael herinnert eraan dat de PS-fractie gekant was tegen deze hervorming, die ze beschouwt als een vrijgeleide voor een toekomstige privatisering – en zelfs defederalisering – van de herinnering van de Belgen.

De heer Senesael herhaalt het standpunt van de PS-fractie dat Defensie een belangrijke en onmisbare actor van de instandhouding van de herinnering moet zijn en van alles wat dat inhoudt (inclusief het sociaal aspect, het onderwijs, het doorgeven van de herinnering en de rechthebbenden). Defensie beschikt over geweldige eigen middelen en over een patrimonium dat vaak zijn gelijke niet kent om die opdrachten te volbrengen, maar dat vaak al jaren verkeerd of niet wordt ingezet. De spreker betreurt dat het *War Heritage Institute* outsourcing verkiest boven het inzetten van de interne middelen. Hij betreurt eveneens dat de collecties van het Koninklijk Museum van het Leger zullen worden weggehaald van de Brusselse site, terwijl nog steeds geen nauwkeurige inventaris bestaat van de waardevolle collecties; de vrees bestaat dan ook dat zij her en der verspreid zullen worden.

De spreker heeft echter lof voor de verhoging van de middelen die aan het *War Heritage Institute* worden toegewezen, alsook voor bepaalde concrete initiatieven die dit laatste heeft genomen, meer bepaald met betrekking tot de gemeenten.

Wat de slachtoffers van terroristische aanslagen betreft, stelt de heer Senesael vast dat nog steeds geen gevolg werd gegeven aan bepaalde aanbevelingen van de onderzoekscommissie “Terroristische Aanslagen”. Als voorbeeld noemt hij de aanbeveling om voor elk slachtoffer een referentiepersoon aan te wijzen. Na de aanslagen van 22 maart 2016 werd die rol binnen de Commissie voor de hulp aan slachtoffers van gewelddaden vervuld door de heer Lauwers, tot grote tevredenheid van de slachtoffers.

Hij heeft zich niet alleen bekommerd om de juridische aspecten van de aanvragen, maar heeft ook contact opgenomen met de ziekenhuizen, de scholen en de overheidsdiensten. In de bij de wet van 18 juli 2017 ingestelde regeling wordt aangegeven dat de aanvragen voor een herstellpensioen worden behandeld door de directie-generaal Oorlogsslachtoffers, die het dossier aan de Gerechtig-Geneeskundige Dienst voorlegt. Bij de behandeling van de aanvragen speelt de Commissie voor de hulp aan slachtoffers van gewelddaden dus geen enkele rol.

En 2017, M. Vandeput a appliqué le programme de la N-VA avec la réforme globale qui a mené à la liquidation notamment de l’Institut des vétérans et à l’incorporation du Musée royal de l’Armée au sein du *War Heritage Institute*. M. Senesael rappelle que le groupe PS était opposé à cette réforme qu’il considère comme une porte ouverte à une future privatisation, voire à une défédéralisation, de la mémoire des Belges.

M. Senesael répète que le groupe PS considère que la Défense doit rester un acteur essentiel et indispensable du travail de mémoire et de tout ce qu’il implique y compris au niveau social, de l’éducation, de la transmission et de ses ayants droit. La Défense dispose de moyens propres formidables et d’un patrimoine souvent inégalé pour assurer ces missions, un patrimoine souvent mal ou pas mis en valeur depuis des années. L’orateur déplore que le *War Heritage Institute* préfère l’externalisation au recours aux ressources internes. Il regrette aussi la délocalisation des collections du Musée royal de l’Armée en dehors du site bruxellois alors qu’il n’existe toujours pas d’inventaire précis des collections précieuses, ce qui fait craindre un éparpillement de celles-ci.

L’intervenant salue cependant l’augmentation des fonds attribués au *War Heritage Institute* ainsi que certaines initiatives concrètes que ce dernier a prises, notamment en lien avec les communes.

En ce qui concerne les victimes d’attentats terroristes, M. Senesael constate que certaines recommandations de la commission d’enquête sur les attentats terroristes n’ont toujours pas été suivies d’effet. Il évoque par exemple la recommandation de désigner, pour chaque victime, une personne de référence. Suite aux attentats du 22 mars 2016, ce rôle avait été joué, au sein de la Commission d’aide aux victimes d’actes de violence, par M. Lauwers, à la grande satisfaction des victimes.

Il ne s’était pas occupé uniquement des aspects juridiques de la demande, mais aussi de contacter les hôpitaux, les écoles et les administrations. Dans le système organisé par la loi du 18 juillet 2017, il est écrit que les demandes de pension de dédommagement sont instruites par la direction générale Victimes de guerre, laquelle soumet le dossier à l’Office médico-légal. Le dossier échappe donc à la Commission d’aide aux victimes d’actes de violence pour ce qui concerne l’instruction des demandes.

Een ander probleem dat regelmatig opduikt ingevolge de wet van 18 juli 2017, betreft de invaliditeitsgraad van 10 %. Op grond van artikel 5 van die wet is het herstellpensioen alleen verschuldigd aan de slachtoffers aan wie ingevolge hun menselijke schade een invaliditeitsgraad van 10 % of meer werd toegekend. De slachtofferverenigingen hebben kritiek op die drempel, die zij erg kwetsend vinden. De slachtoffers hebben niet alleen behoefte aan materiële hulp, maar ook aan erkenning. De slachtoffers met een invaliditeitsgraad lager dan 10 % hebben het gevoel te worden uitgesloten.

Tot slot gaven alle betrokkenen die op 2 oktober jongstleden door de commissie voor de Justitie werden gehoord, aan te betreuren dat de wet van 18 juli 2017 betreffende de oprichting van het statuut van nationale solidariteit, de toekenning van een herstellpensioen en de terugbetaling van medische zorg ingevolge daden van terrorisme, weinig bevattelijk is. Het gaat namelijk om “verwijzende wetgeving”, met talrijke verwijzingen, bijvoorbeeld naar de wet van 15 maart 1954 betreffende de herstellpensioenen voor de burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1940-1945 en hun rechthebbenden, de wet van 1 juli 1969 tot vaststelling van het recht van de oorlogsinvaliden en oorlogswezen op geneeskundige verzorging op kosten van de Staat, of nog de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994. De heer Senesael meent dat die warboel moeilijk te verantwoorden is, want na de aanslagen heeft het maar liefst anderhalf jaar geduurd vooraleer de wet werd aangenomen.

Vervolgens stelt de heer Senesael een aantal vragen:

— Wat is de balans met betrekking tot de rechthebbenden en het personeel van de oude structuren, één jaar na de tenuitvoerlegging van de *War Heritage Institute*-hervorming? Welke voorlopige balans kan voorts met betrekking tot het nieuwe Instituut worden opgemaakt?

— Welke nieuwe initiatieven inzake herdenking zal dit Instituut in 2019 nemen? Wat zal er gebeuren met de private tentoonstelling over de Eerste Wereldoorlog wanneer die ten einde loopt?

— Hoe komt het dat de beleidscel van de minister het Brussels Hoofdstedelijk Gewest nog niet heeft gecontacteerd (dat nochtans vragende partij is) over de toekomst van het Koninklijk Museum van het Leger?

— In het kader van deze hervorming wordt bepaald dat het Rijksarchief zal toezien op de bescherming en toegankelijkheid van de archieven die aan dat Archief

Un problème qui revient également de manière récurrente suite à la loi du 18 juillet 2017 concerne le taux d'invalidité de 10 %. L'article 5 de cette loi dispose que la pension de dédommagement n'est due qu'aux victimes auxquelles une invalidité de 10 % ou plus est reconnue en raison d'un dommage humain. Ce plancher est critiqué par les associations de victimes. Il est douloureusement ressenti par elles. Les victimes ont besoin, non seulement de secours matériel, mais aussi de reconnaissance. Elles se sentent exclues si leur taux d'invalidité n'atteint pas 10 %.

Enfin, toutes les personnes entendues le 2 octobre dernier devant la commission de la Justice ont déploré le caractère difficilement lisible de la loi du 18 juillet 2017 relative à la création du statut de solidarité nationale, l'octroi d'une pension de réparation et le remboursement des soins médicaux à la suite d'actes de terrorisme. Il s'agit d'une législation “par références”, avec de multiples renvois, par exemple à la loi du 15 mars 1954 relative aux pensions de dédommagement des victimes civiles de la guerre 1940-1945, ou à la loi du 1er juillet 1969 fixant le droit des invalides et des orphelins de guerre, ou encore à la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994. M. Senesael estime qu'il est difficile de justifier cet imbroglio alors qu'il a fallu un an et demi pour faire adopter la loi après les attentats.

M. Senesael pose ensuite un certain nombre de questions:

— Près d'un an après la mise en œuvre de la réforme *War Heritage Institute*, quel est le bilan au niveau des ayants droit et du personnel des anciennes structures? Et quel est le premier bilan du nouvel institut?

— Quelles nouvelles initiatives en termes de mémoire cet institut prendra-t-il en 2019? Qu'advient-il de l'exposition privée consacrée à la Première Guerre mondiale lorsque celle-ci arrivera à son terme?

— Comment se fait-il que le cabinet du ministre n'ait encore pris aucun contact avec la Région bruxelloise, pourtant demandeuse, concernant l'avenir du Musée royal de l'Armée?

— Dans le cadre de cette réforme, il est prévu que les Archives de l'État veilleront à la protection et à l'accessibilité des archives qui leur ont été transférées. Quelles

worden overgedragen. Welke initiatieven zullen worden genomen op het stuk van de toegankelijkheid, die zo ruim mogelijk moet zijn en zo min mogelijk mag kosten?

— Waartoe zal de budgetverhoging van het *War Heritage Institute* worden aangewend?

— Wat is de stand van zaken van de werkzaamheden in het Koninklijk Museum van het Leger? Waar zullen de collecties tijdens die werkzaamheden worden opgeslagen? Hoe staat het met de inventaris van de collecties?

— Werden de deelstaten in het kader van deze hervorming gecontacteerd, met name inzake onderwijs?

— De heer Vandepuut gaf vorig jaar aan dat ook de slachtoffers van terroristische aanslagen zouden worden betrokken bij eventuele herdenkingsactiviteiten die het *War Heritage Institute* in dat verband organiseert. Welke rol is voor dat Instituut weggelegd ten aanzien van de slachtoffers van terroristische aanslagen?

— Hoe staat het met de uitrol van het *Belgian War Dead Register*?

— De PS-fractie is ervan overtuigd dat voor dit herdenkingswerk een betere opvolging van het onderhoud van de belangrijke symbolen van deze nagedachtenis vereist is om bepaalde tekortkomingen op het gebied van onderhoud weg te werken. Tevens moet worden opgetreden tegen vandalisme; onlangs nog werden koperen gedenkplaten schandelijk gestolen. Zullen nieuwe initiatieven ter zake worden genomen?

— Er werd uitvoering gegeven aan de aanbeveling van de onderzoekscommissie om een enig loket voor de slachtoffers van terroristische aanslagen op te richten, maar niet aan de aanbeveling om voor elk slachtoffer een referentiepersoon aan te duiden. Is de minister van plan gevolg te geven aan deze aanbeveling?

— De slachtoffers van terroristische aanslagen verzoeken de minimale invaliditeitsgraad van 10 % voor de toegang tot een herstelpensioen te schrappen. Overweegt de minister te overleggen met de minister van Volksgezondheid en Sociale Zaken om dit verzoek in te willigen?

— Is de minister van plan een initiatief te nemen om de wetgeving inzake de vergoeding van slachtoffers van terroristische aanslagen bevattelijker en pedagogischer te maken?

De heer Dirk Janssens (Open Vld) merkt op dat de beleidsnota heel kort is en focust op de twee

initiatieven seront prises au niveau de cette accessibilité qui doit être la plus large et gratuite possible?

— Quelle sera la destination de l'augmentation du budget du *War Heritage Institute*?

— Quel est l'état de la situation des travaux du Musée royal de l'Armée? Où les collections seront-elles entreposées durant ceux-ci? Où en est l'inventaire des collections?

— Dans le cadre de cette réforme, des contacts avec les entités fédérées ont-ils été pris notamment au niveau de l'éducation?

— M. Vandepuut indiquait l'an passé que les victimes d'actes terroristes seraient également impliquées si des actions de commémoration étaient organisées dans ce cadre du *War Heritage Institute*. Quel sera précisément le rôle de l'institut par rapport aux victimes d'attentats terroristes?

— Qu'en est-il de la mise en place du *Belgian War Dead Register*?

— Le groupe PS est convaincu que ce travail de mémoire devrait passer par un meilleur suivi de l'entretien des symboles majeurs de cette mémoire afin de pallier certains manquements en termes de maintenance mais aussi de lutter contre le vandalisme encore constaté dernièrement par des vols scandaleux de plaques en cuivre. Des nouvelles initiatives seront-elles prises dans ce domaine?

— La recommandation de la commission d'enquête pour instaurer un guichet unique pour les victimes d'actes terroristes a été mise en œuvre, mais pas celle de désigner pour chaque victime une personne de référence. Le ministre compte-t-il suivre cette recommandation?

— Les victimes d'actes terroristes demandent de supprimer le seuil de 10 % d'invalidité pour l'accès à la pension de dédommagement. Le ministre compte-t-il se concerter avec sa collègue en charge de la Santé publique et des Affaires sociales afin de donner une suite favorable à cette demande?

— Le ministre compte-t-il prendre une initiative afin de rendre la législation relative à l'indemnisation des victimes d'actes terroristes plus lisible et plus pédagogique?

M. Dirk Janssens (Open Vld) souligne que la note de politique générale est très courte et se concentre sur les

voornaamste hervormingen van de voorbije legislatuur, namelijk de hervorming Oorlogsslachtoffers en de wet van 18 juli 2017.

De spreker komt terug op de harmonisatie van de pensioenen voor de burgerlijke en de militaire oorlogsslachtoffers die op basis van een wetsvoorstel van zijn partijgenote mevrouw Somers werd opgenomen in de wet van 18 juli 2017. Hij wil weten hoe de praktische implementering van deze maatregelen verloopt. Worden de betrokkenen actief geïnformeerd over deze wijzigingen? Worden zij ook actief benaderd door de bevoegde diensten om de nodige aanpassingen aan de herstellpensioenen uit te voeren? Welke impact hebben deze maatregelen tot dusver gehad op de uitgetrokken budgetten?

De heer Damien Thiéry (MR) is verheugd dat de minister een korte en duidelijke uiteenzetting heeft gegeven. Net zoals de heer Janssens wil hij meer weten over de uniformering van de pensioenen voor de oorlogsslachtoffers.

Tevens verwijst hij naar het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 16 juni 1998 waarbij sommige militairen die slachtoffer zijn van lichamelijke schade overkomen tijdens een actie buiten het nationale grondgebied gelijkgesteld worden met oorlogsinvaliden (DOC 54 1723/001). Hij hoopt dat dit wetsvoorstel nog vóór het einde van de zittingsperiode zal worden aangenomen.

De spreker beklemtoont dat hij het zeer belangrijk vindt dat ons land zijn verbintenissen ten aanzien van de NAVO in acht neemt. Volgens hem vallen die verbintenissen onverkort te rijmen met de instelling van een Europese defensie.

B. Antwoorden van de minister

De heer Sander Loones, minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, antwoordt ten behoeve van de heer Senesael dat de herstructurering die werd doorgevoerd op aansturen van de vorige minister van Defensie, de heer Vandeput, het mogelijk maakt de beschikbare middelen te besteden aan de slachtoffers, veeleer dan aan de structuren.

Het is tevens dankzij die herstructurering dat sommige budgetten, zoals dat van het *War Heritage Institute*, kunnen worden opgetrokken. Het is echter nog te vroeg om een eerste balans op te maken inzake de oprichting van dat nieuwe instituut. In bepaalde dossiers is vooruitgang merkbaar, bijvoorbeeld inzake het *Belgian War Dead Register*, dat de gesneuvelden van

deux principales réformes de la législature en cours, à savoir la réforme relative aux victimes de guerre et la loi du 18 juillet 2017.

L'intervenant revient sur l'harmonisation des pensions pour les victimes de guerre civiles et militaires telle qu'elle est prévue dans la loi précitée du 18 juillet 2017 et qui est basée sur une proposition de loi de sa collègue de parti, Mme Somers. Il demande comment se déroule la mise en œuvre pratique de cette mesure. Les personnes concernées sont-elles activement informées de ces changements? Sont-elles également directement contactées par les services compétents en vue de faire les modifications nécessaires par rapport à la pension de dédommagement? Quel impact ces mesures ont-elles eu jusqu'à présent sur les budgets prévus?

M. Damien Thiéry (MR) salue la concision et la clarté de l'exposé du ministre et se joint à la question de M. Janssens concernant l'uniformisation des pensions pour les victimes de guerre.

Il rappelle également la proposition de loi modifiant la loi du 16 juin 1998 assimilant à des invalides de guerre certains militaires victimes d'un dommage physique survenu au cours d'une action se déroulant en dehors du territoire national (DOC 54 1723/001). Il espère que cette proposition de loi pourra aboutir avant la fin de la législature.

M. Thiéry souligne qu'il tient beaucoup au respect des engagements de la Belgique envers l'OTAN et estime que ces engagements sont tout à fait conciliables avec la mise sur pied d'une défense européenne.

B. Réponses du ministre

M. Sander Loones, ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, répond à M. Senesael que la restructuration opérée sous l'égide du précédent ministre, M. Vandeput, permet d'orienter les moyens disponibles vers les victimes plutôt que vers les structures.

C'est également ce travail de restructuration qui permet d'augmenter certains budgets comme celui du *War Heritage Institute*. Il est cependant trop tôt pour tirer un premier bilan de la constitution de ce nouvel institut. Certains dossiers avancent, comme le *Belgian War Dead Register*, qui existe pour les personnes mortes au cours de la Première Guerre mondiale. L'objectif

de Eerste Wereldoorlog bevat. Het ligt in de bedoeling deze databank aan te vullen met de gesneuvelden van de andere oorlogen.

De in het verleden genomen initiatieven waarnaar wordt verwezen in de inleidende uiteenzetting, zoals de schoolbezoeken aan Auschwitz en Breendonk, zullen in 2019 worden voortgezet. In 2019 zal ook een permanente tentoonstelling over de Tweede Wereldoorlog worden opgezet.

Met betrekking tot het Koninklijk Museum van het Leger merkt de minister op dat dit museum veel te lijden heeft gehad van de onderinvesteringen in de vorige regeerperiodes. De huidige regering streeft ernaar dat museum weer op peil te brengen. De minister is verheugd dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wil meewerken in dit ingewikkelde dossier.

Met betrekking tot de harmonisering van de statuten beklemtoont de minister dat hij louter de beslissingen van het Parlement uitvoert. Hij wijst erop dat er zes verschillende statuten waren. Zelf vindt hij deze harmonisering logisch en coherent, inzonderheid het feit dat de burgerlijke en de militaire slachtoffers worden gelijkgesteld. Hij verduidelijkt dat deze harmonisering van de statuten 3,2 miljoen euro per jaar zal opleveren.

Wat de afschaffing van de minimale invaliditeitsgraad van 10 % betreft, is de minister van oordeel dat dit dossier in de eerste plaats onder de bevoegdheid valt van de minister van Volksgezondheid en Sociale Zaken.

Wat ten slotte de vragen om verduidelijking aangaande het *War Heritage Institute* betreft, geeft de minister aan dat hij daarover inlichtingen zal inwinnen bij zijn administratie; vervolgens zal hij die informatie schriftelijk aan de commissie bezorgen.

C. Replieken

De heer Daniel Senesael (PS) betreurt dat de minister geen volledig antwoord kan geven op de vragen. Hij begrijpt evenwel dat de pas recent aangetreden minister wat meer tijd nodig heeft om zich in de verschillende dossiers in te werken. De spreker wijst erop dat hij dus enkele schriftelijke vragen tot de minister zal richten.

De spreker dringt er niettemin op aan dat de minister de moeite neemt om de vragen te beantwoorden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest inzake een mogelijke samenwerking in het kader van de denkoefening over de toekomst van het Koninklijk Museum van het Leger.

est d'élargir cette base de données aux victimes des autres guerres.

Les initiatives prises par le passé et mentionnées dans l'exposé introductif, telles que les voyages scolaires à Auschwitz ou à Breendonk, seront poursuivies en 2019. Une exposition permanente concernant la Deuxième Guerre mondiale sera également mise sur pied en 2019.

En ce qui concerne le Musée royal de l'Armée, le ministre fait remarquer que ce musée a beaucoup souffert de sous-investissement sous les législatures précédentes. L'ambition de l'actuel gouvernement est de remettre ce musée à niveau. Le ministre salue la volonté de collaboration de la Région bruxelloise dans ce dossier compliqué.

À propos de l'harmonisation des statuts, le ministre souligne que, sur ce plan, il n'est que l'exécuter des décisions prises par le Parlement. Il rappelle qu'il existait six statuts différents. À titre personnel, il estime cette harmonisation logique et cohérente, en particulier l'assimilation des victimes civiles et militaires. Il précise que cette harmonisation des statuts rapporte 3,2 millions d'euros par an.

Concernant la suppression du seuil de 10 % d'invalidité, le ministre estime que ce dossier relève en premier lieu de sa collègue chargée de la Santé publique et des Affaires sociales.

Enfin, au sujet des précisions factuelles demandées au sujet du *War Heritage Institute*, le ministre indique qu'il demandera ces renseignements à son administration et les communiquera par écrit à la commission.

C. Répliques

M. Daniel Senesael (PS) regrette que les réponses apportées par le ministre ne soient pas plus complètes mais comprend que le ministre, étant entré récemment en fonction, ait besoin d'un peu plus de temps pour s'appropriier les différents dossiers. Il signale qu'il adressera donc un certain nombre de questions écrites au ministre.

L'intervenant insiste toutefois pour que le ministre prenne la peine de répondre aux demandes que la Région bruxelloise lui a adressées concernant une possible collaboration dans le cadre de la réflexion sur l'avenir du Musée royal de l'Armée.

De spreker herhaalt tevens zijn verzoek aan de minister om met de overige regeringsleden te overleggen om de wet van 18 juli 2017 bevattelijker te maken voor de betrokken rechthebbenden.

III. — ADVIES

Met 10 stemmen en 2 onthoudingen brengt de commissie een gunstig advies uit over het onderdeel “Oorlogsslachtoffers en slachtoffers van daden van terrorisme” van sectie 24 (FOD Sociale Zekerheid) van het ontwerp van algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2019.

De rapporteur,

Daniel SENESAEL

De voorzitter,

Anne DEDRY

L’orateur réitère également sa demande que le ministre se concerta avec ses collègues du gouvernement pour rendre la loi du 18 juillet 2017 plus claire pour les bénéficiaires concernés.

III. — AVIS

La commission émet, par 10 voix et 2 abstentions, un avis favorable sur le volet “Victimes de guerre et Victimes d’actes terroristes” de la section 24 (SPF Sécurité sociale) du projet de budget général des dépenses pour l’année budgétaire 2019.

Le rapporteur,

Daniel SENESAEL

La présidente,

Anne DEDRY